

XIII

MARIE PURIFICATIO ET CHRISTI
PRÆSENTATIO.1° AN BEATA MARIA PURIFICARI DEBUERIT OB
IMPURITATEM NATURALEM.XVI
69
1

Et postquam impleti sunt dies purgationis. (Luc II, 22.) — In lege veteri puerpera immunda erat, ob immunditiam tum naturalem, tum legalem et moralem, præsertim quia pariebat foetum, quem imbuebat et concipiebat in peccato originali. Naturalem, quia puerperæ patiuntur fluxum sanguinis et menstruorum, item secundinarum aliarumque sordium, per multos dies. Causa est, quod infans in utero matris involvatur membrana, quæ *secundæ* a Plinio, vulgo *secundinæ* vocatur, uti docet Aristoteles, lib. II, *de Generat. anim.* cap. IV, et Galenus, lib. *de Formati. foetus*. Membrana enim hæc triplicem habet usum: *Primo*, tegit, conservat et tuetur semen virile in utero matris ne diffuat, sed coaguletur in corpus infantis, quod deinde eadem membrana continet et fovet. *Secundo*, membrana hæc plena est venulis plenis sanguine, quo nutrit infantem sibi per umbilicum coherentem, qui nexus naturaliter sponte sua solvitur in partu, quo primum infans emittitur; deinde membrana, quæ fuerat involucrum et tegmen infantis, sive secundæ ipsæ per partem eadem via ejiciuntur. *Tertio*, membrana hæc recipit excrementa, quæ puer ex cibo quo alitur in utero matris, naturaliter emit-

tit. Hæc est naturalis impuritas puerperæ, ex qua sequitur legalis. Lex vetus enim, ob hæc sordes jubebat eam quasi impuram arceri templo, esseque quasi irregularem per quadraginta dies, donec quadagesimo die per ritum a lege præscriptum lustraretur et purificaretur, itaque pura templum ingrederetur.

Quæres an hæc impuritas fuerit, in B. Virgine pariente Christum, ut ab ea juxta legem purificari debuerit die quadagesimo. Affirmat B. Hieronimus *epist. 22, ad Eustochium*, ubi loquens de Christo: «Novem mensibus, ait, in utero ut nascatur expectat, fastidia sustinet, cruentus egreditur, » uti cæteri infantes ex fluxu materni sanguinis cruenti egrediuntur, ideoque abluuntur. Idem asserit Abulensis, cap. XII, *in Levit. quæst. II et seq.*; ac Erasmus hic.

Verum cæteri omnes constanter id negant.... (Sequitur hic, apud Cornel. a Lapide, ad locum citatum, satis longa dissertatio, in qua probare conatur auctor per citationes aliquas S. Augustini, S. Epiphani, S. Cypriani, præsertim per Toletum, ac etiam per rationes convenientiæ, B. Virginem «habuisse purissimum sanguinem, » «non habuisse menstrua » ne probabiliter quidem «secundinas ». (Vide loc. citat.)

2° EJUS PARTUS FUIT PURISSIMUS, SINE ULLO
SANGUINIS FLUXU.

(Vide supra. XVI. 69. 2).

3° MENSTRUA NON HABUIT.

(Vide supra XVI. 69. 2).

4° AN HABUERIT SECUNDINAS.

(Vide ibidem).

5° EX HUMILITATIS TAMEN STUDIO PURIFICARI VOLUIT.

(Vide ibidem, ad finem. 70. 1).

6° PAUPERTATIS ERIT STUDIOSSIMA.

XVI
71
4

Ut darent hostiam..... par turturum aut duos pullos columbarum. (Luc. II, 24.)—Eo quod pauperes essent, nam divites insuper dare debebant agnum in holocaustum. Licet enim tres reges magnam vim auri Christo obtulissent, tamen B. Virgo, paupertatis studiosa, ut ostenderet se spernere omnia terrena, ex illis pauca duntaxat quasi libando accepit, quæ brevi consumpsit, ait Abulensis, *in cap. II Mat. quæst. XLVII*; aut si plura accepit, ea in pauperes distribuit, ait S. Bonaventura et Dionysius. Denique quia statu et conditione erat pauper, inter pauperes censi voluit et pauperum munus offerre.

Vide dicta tam quoad litteram, quam quoad mores, Levit. XII. 6.

7° QUE SUSCEPERIT SACRAMENTA?

XVI
71
2

Par turturum aut duos pullos columbarum. (Luc. II, 24.) — Tropologice : turtures et columbæ, quas puerpera pro peccato, id est immunditia sive irregularitate legali, offerebat, significabant gemitum et

compunctionem pœnitentis, quo experiantur peccata, præsertim accedente sacramento. Porro B. Virgo, sicut nullum omnino habuit peccatum, sic nullo sacramento ad illud expiandum indiguit; suscepit tamen sacramentum baptismi, ut profiteretur religionem christianam, item confirmationem, Eucharistiam, forte etiam extremam unctionem. Ordinis non erat capax, quia femina. Matrimonium iniiit cum Joseph, sed illud in lege veteri non erat sacramentum. Peccata sua nunquam est confessa, nec absolutionem a sacerdote suscepit, quia nulla habuit.

Dices: Poterat B. Virgo metuere ne forte in oratione distractionem aliquam, aut in opere vel cogitatione negligentiam aliquam venialem commisisset; ergo poterat illam confiteri; quia, ut ait S. Gregorius, « bonarum mentium est agnoscere culpam ubi non est culpa. »

Respondeo: Hoc verum est in peccatoribus et statu lapso, non integro et innocentibus, qualis fuit B. Virgo. Quam, sicut angeli clare vident omnes suos actus eorumque defectus etiam minimos, ex perspicacitate sui intellectus; ac similiter suos actus vidit Adam in statu innocentie (hoc enim pertinet ad integritatem illius status et ad justitiam originalem); sic pariter suos actus omnes vidit et prævidit B. Virgo, quod scilicet essent purissimi et sanctissimi, sine omni defectu, etiam veniali, ideoque eos quasi peccata confiteri non poterat. Nec tamen idcirco se extollebat, sed magis humiliabat, sciens hoc esse donum Dei, non suum meritum.

Quare quod Sylvester in *Rosa aurea*, tit. III, cas. 53, *de quæst impertin.*, censet B. Virginem sacramentum pœnitentiæ recepisse, solitamque venialia

sub conditione confiteri S. Joanni, plane est rejiciendum : præsertim quia absolutio impendi nequit super materiam incertam, sed ut ejus capax sit pœnitens, debet aliquod peccatum determinate confiteri, ait Vasquez, III *part. disp.* 419, cap. vii.

8° CUR MIRATA SIT SUPER HIS QUÆ SIMEON
DICEBAT.

XVI
75
1

Et erat pater ejus et mater mirantes super his quæ dicebantur de illo. (Luc. II. 33.) — Joseph et Maria, quæ, licet scirent Christum fore salvatorem Israelis, non tamen sciebant omnia quæ hic Spiritus sanctus per Simeonem et Annam de eo vaticinabatur, scilicet quod ipse foret lumen illuminans omnes gentes, quod foret in ruinam et resurrectionem multorum in Israel, quod gladius animam Virginis esset pertransiturus, etc., et etiamsi hæc scivisset, mirabatur tamen eadem a Simeone et Anna per Spiritum sanctum tanto ardore et spiritu prædicari et celebrari. Denique rerum et mysteriorum quæ videbat et audiebat, magnitudo, ei consideranti admirationem ciebat. Nam, ut ait anonymus, in *Catena græcorum* : « Transcendentium rerum notitia quoties in memoriam venerit, toties renovat in mente miraculum. »

9° QUID EX SIMEONE AUDIERIT A SE SPECTANS

XVI
75
2

Et benedixit illis Simeon, et dixit ad Mariam matrem ejus. (Luc. II. 28.) — Potius quam ad Joseph, tum quia ipsa sola vera et naturalis erat mater Jesu. Joseph autem ejus erat pater tantum per denomina-

tionem ; tum quia Joseph videtur mortuus ante annum 30 Christi, quo hæc contigerunt : quare illa in se experta est sentitque sola B. Maria. Illi ergo soli hic Simeon prophetico spiritu prædixit tam prospera quam adversa, ipsi et Christo obventura, ut in prosperis non extollatur, nec in adversis cadat anima, sed contra illa per modestiam, contra hæc per patientiam et fortitudinem pectus suum præmuniat et obarmet.

10° VIRGO EST ET NON EST, DIVERSO RESPECTU.

Ecce positus est hic in ruinam, etc., et in signum cui contradicetur. (Luc. II, 34.) — Huic signo Christi non tantum Judæi et gentes lingua, sed et mali Christiani vita impia contradicunt. Ita Origenes, Jansenius ; favet S. Basilius, in *Isai.*, cap. vii, ad illa : *Ecce virgo concipiet*, dicens : « Signum est demonstratio rei cujuspiam prodigosæ, demutatae et a communi consuetudine hominum omnino alienæ. » Talis autem fuit vita Emmanuelis, id est Verbi incarnati, prodigiosa scilicet et portentosa ; græcum enim σῆμα significat signum, ostentum, prodigium, quod est præter communem hominum consuetudinem.

XVI
76
2

Favet et Tertulianus, lib. *de Carne Christi*, cap. xxiii, qui censet hic alludi ad illud. *Isai.* vii : *Propterea dabit dominus vobis signum ; ecce virgo concipiet et pariet filium.* « Agnoscimus ergo signum contradicibile inquit, conceptum et partum Virginis Mariæ, de quo academici isti : peperit, et non peperit ; virgo et non virgo ; » quibus contradictionibus ipse respondet : « peperit, quæ ex sua carne ; et non peperit, quæ

non ex viri semine. Et Virgo quantum a viro, non Virgo quantum a partu; quia peperit, quod non solet esse virginum, sed mulierum corruptarum, licet ipsa per miraculum incorrupta conceperit, et manens Virgo pepererit.

11° QUIS GLADI U IMAM EJUS PERTRANSIERIT.

XVI
77
4

Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. (Luc. II, 35.) — Quæres, quisnam hic gladius?

Primo, nonnulli per gladium accipiunt dubitationem in fide. Censent enim B. Virginem, cum videret Christum tam atrociam a Judæis violenter pati et mori in cruce, dubitasse de ejus resurrectione, an ipse esset resurrecturus uti prædixerat: hæc enim dubitatio instar gladii dissecabat animam virginis, eamque dividebat a Christo Christique fide. Ita Origines hic, *hom. 17*; Titus et Theophylactus; Amphilochius, *hom. de occurso Domini*; auctor *quæst. novi et veteris testam.* apud S. Augustinum, *quæst. LXXIII*. Verum hic est error: hoc enim sentire indignum est Deipara, estque contra communem Ecclesiæ sensum. Sic enim B. Virgo peccasset incredulitate. Unde nonnulli excusant auctores jam citatos, quod per dubitationem intellexerint admirationem et variam cogitationum fluctuationem, considerationem et examinationem.

Secundo, S. Eucherius Lugdunensis, *homil. in Dominic. post octavam nativit.*, per gladium accipit gladium spiritus, qui est verbum Dei, puta spiritum prophetiæ, *q. d.* Gladius spiritus prophetici transibit animam tuam, o Maria, ut tibi revelet secreta sanctæ

Scripturæ et occultas hominum cogitationes, uti tibi revelavit in Cana Galileæ cogitationes Christi, cum ministris dixisti: *Quodcumque dixerit vobis, facite.* Nisi, enim, scivisses Christum eis imperaturum ut aquam haurirent, quam ipse in vinum converteret, nunquam id ipsum dixisses. Sic apostolus de eodem Spiritu ait, *Hebræ. IV. 12*: *Vivus est sermo Dei et efficax, et penetrabilior omni gladio ancipiti*, etc. Unde S. Ambrosius per gladium hic accipit prudentiam virginis, non ignaram mysterii cœlestis.

Verum hic gladius symbolicus est et mysticus, non litteralis, æque ac ille S. Hilarii *in ps. cxviii*, littera *gimel*, qui per gladium accipit terrorem judicii extremi, quod omnes subituri sunt, etiam B. Virgo.

Tertio, nonnulli olim, teste Amphilochio loco citato, et hisce verbis opinati sunt B. Virginem vere per gladium martyris coronatam obisse; sed hoc est contra omnem historiarum fidem.

Quarto, ergo et genuine, *gladius*, hic est tormentorum Christo illatorum, aut potius contradictionis, cujus paulo ante meminit; nam contradictio linguarum in scriptura vocatur *gladius*, ut *ps. 56, 5*: *Filii hominum dentes eorum arma et sagittæ, et lingua eorum gladius acutus.* Et *ps. 63, 4*: *Acuerunt ut gladium linguas suas.* Et *ps. 104, 18*: *Ferrum pertransiit animam ejus.* Duplex ergo hic est gladius:

Primus, linguæ et contradictionis; audiens ergo B. Virgo probra, calumnias et blasphemias a Judæis et scribis jactas in Christum etiam crucifixum, mire iis cruciabatur, perinde ac si gladius animam ejus transverberasset.

Secundus gladius fuit ferri, puta clavorum cæterorumque tormentorum, qui non tantum Christi corpus

et animam, sed et Virginis animam pertransiit; græce διελύσεται, id est penetrabit. Sicut cum quis uno gladio duos sibi vicinos confodit uno ictu, ita ut primum occidat, secundum penetret et vulneret; ita et hic gladius Judæorum occidit Christum, Virginem autem matrem intime penetravit, vulneravit et cruciavit. Ita S. Augustinus, epist. 59, ad Paulinum; Sophronius, homil. de Assumptione; Franciscus Lucas, Jansenius, Toletus, Barradius et alii.

12° AN STATIM POST PURIFICATIONEM E JERUSALEM IN ÆGYPTUM FUGERIT, AN PRIUS NAZARETH REVERSA SIT.

XVI
81
1

Et ut perfecerunt omnia secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæa, in civitatem suam Nazareth. (Luc. II. 40) — Statim ergo reversi sunt Nazareth, indeque, metu Herodis infanticidæ, cum puero Jesu fugerunt in Ægyptum. Hoc enim infanticidium paulo post purificationem virginis contigit circa pascha, ait Enthymius, Toletus et alii: licet S. Augustinus, lib. II de Consensu evang. cap. v, Jansenius et Franciscus Lucas censeant eos ex Jerusalem immediate fugisse in Ægyptum, indeque post novem annos recedentes, reversos esse in urbem suam Nazareth, ut ait hic Lucas. Vide dicta Mat. II, 13.

Porro, ante fugam redierunt in Nazareth, tum quia ibi habitabant, ut de domo sua disponerent; tum ut et bonis quæ ibi possidebant viaticum et reliquâ necessaria ad iter longum in Ægyptum pararent. Tempus vero ad fugam abunde suppetebat, quia a die secunda februarii, quo facta est purificatio, usque ad pascha, quo factum dicitur infanticidium, intercedunt circiter duo menses.

XIV

MARIE IN NAZARETH VITA.

1° EX ÆGYPTO REVERSA UNA CUM JOSEPHO, TEMPLUM ADIIT, FILIUM SUUM DUCENS.

Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem, in die solemnâ paschæ. (Luc. II, 41.) — B. Virgo, postquam rediit ex Ægypto, licet lege non teneretur, tamen ex devotione junxit se marito, secumque duxit filium ad templum, ut doceret matres filios a teneris ducere ad templum, Deumque colere. Ita Beda, Maldonatus, Jansenius, Franciscus Lucas et alii. Nec timuit Archelaum, Herodis infanticidæ filium, tum quia prudenter existimabat in tanto judæorum omnium concursu posse latere ad paucos dies, donec rediret in Nazareth; tum quia sciebat se Deo, pro cujus honore periculum hoc subibat, esse cordi et curæ. Ita S. Augustinus, lib. II de Consensu evang., cap. x; idque insinuat Lucas. vers. 42 et 43.

Nonnulli tamen probabiliter putant Jesum non ascendisse Hierosolimam, nisi anno ætatis duodecimo, illo enim anno Archelaus actus est in exilium ab Augusto Cæsare: Unde nil ab eo Jesus timere poterat: ut dixi v. 4.

2° QUID ILLO AMISSO METUERET SOLLICITA.

Et non inveniētes regressi sunt in Jerusalem, requirētes eum. (Luc. II, 43.) — Quia Jesus a nullo cognato-

XVI
81
2

XV
82
1